

RELACJA Z KONFERENCJI W KATOWICACH.

W dniu 18 stycznia 2007 r. odbyła się w Katowicach trzecia z kolei konferencja z cyklu poświęconego gminnej polityce energetycznej, ze szczególnym uwzględnieniem roli, jaką w funkcjonowaniu gminy i jej samorządu winien spełniać „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”.

Pan Jerzy Ziara – Wydział Polityki Gospodarczej Urzędu Marszałkowskiego – przedstawił obowiązki gmin w zakresie planowania energetycznego.

Omawiając podstawy prawne, które obligują gminę do sporządzenia „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” jednocześnie przedstawił dane dotyczące ilości gmin, które z tego obowiązku się wywiązały. Większość gmin miejskich i miejsko-wiejskich „Projekt założeń...” posiada. Problem jednak tkwi w gminach wiejskich. Brakuje tam aktywności związanej z planowaniem energetycznym. Zaprosił przedstawicieli samorządu lokalnego, który chce przystąpić do tworzenia „Projektu założeń...” do skorzystania ze źródeł, które poparte stosownymi badaniami naukowymi pomagają we właściwym i kompleksowym podejściu do rozwiązania problemu. Wydział Polityki Gospodarczej Urzędu Marszałkowskiego posiada strategiczne opracowania dotyczące województwa śląskiego i zaprasza wszystkie jednostki samorządu lokalnego do korzystania z tych materiałów.

Problemem części istniejących „Projektów założeń...” jest ich jakość. Te, o słabej jakości są w gminie niewykorzystywane i jako takie stają się dokumentem zbędnym, których celowości istnienia, a tym bardziej aktualizowania, nikt nie widzi potrzeby.

Prawo Energetyczne nakłada na gminy obowiązek, aby w ramach zadania własnego stworzyły dobry jakościowo „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”, który w konsekwencji powinien przynosić gminom korzyści ekonomiczne, planistyczno-rozwojowe, decyzyjne. Pozwala on również spojrzeć na problemy energetyczne gminy z aspektu aktywizacji społecznej, zawodowej mieszkańców - i co równie ważne - z punktu zagwarantowania im bezpieczeństwa w sytuacjach awarii systemów energetycznych.

Innym istotnym problemem regionu jest kwestia reelektryfikacji. Sieć elektroenergetyczna była budowana w latach pięćdziesiątych i jej wymogi spełniały tamte normy. Dzisiaj, szczególnie tereny wiejskie borykają się z poważnymi problemami w prawidłowym odbiorze energii elektrycznej. Hamulcem rozwoju nowej działalności gospodarczej jest brak wyprzedzającego przygotowania infrastruktury dla nowych obszarów.

Przedstawił zasady, na podstawie których będą oceniane projekty oraz wielkości środków, które w ramach drugiego projektu RPO 2007-2013 będą przeznaczone na cele energetyczne w województwie śląskim. Zwrócił szczególną uwagę na to, że maksymalną ocenę uzyska ten samorządowy projekt, który będzie wynikał z aktualnego „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”.

Województwo śląskie oparte jest na węglu. Zastosowanie alternatywnych źródeł energii w tym regionie nie może być rozpatrywane bez powiązania z surowcem, który jest podstawą funkcjonowania Śląska. Węgiel stanowi i będzie stanowił podstawę funkcjonowania energetyki Śląska. Stąd konieczność prowadzenia prac badawczych, które pozwolą na ograniczenie negatywnego wpływu spalania węgla.

Tylko prawidłowa gospodarka energetyczna oparta na nowoczesnych technologiach, innowacyjności oraz pełnych i kompleksowo przygotowanych strategiach w tych obszarach zapewni bezpieczeństwo wytwarzania, przesyłu i odbioru wszelkich rodzajów energii.

Innym ważnym elementem budowy racjonalnej gospodarki energetycznej na Śląsku jest uporządkowanie nieracjonalnie rozmieszczonej – opartej tylko na partykularnych interesach poszczególnych gmin - infrastruktury w aglomeracji śląskiej.

„Nadmiernie rozbudowana lub powielona a nie w pełni wykorzystana infrastruktura – skutkuje wzrostem jednostkowych kosztów stałych przenoszonych na odbiorców. W interesie odbiorców jest optymalizacja kosztów przedsiębiorstw energetycznych. Koszty ich działalności w całości pokrywają odbiorcy!”

Pan Jacek Walski – Agencja Marketingowa „PREDA” - opierając się na analizie danych statystycznych wskazał miejsce województwa śląskiego i śląskich gmin w systemie energetycznym Polski.

I tak:

- województwo śląskie znajduje się na 4 miejscu w Polsce w ilości gospodarstw domowych wyposażonych w sieć gazowniczą (wyposażenie w sieć gazowniczą w miastach –11 miejsce w Polsce, wyposażenie w sieć gazowniczą na wsi – 3 miejsce w Polsce)
- województwo śląskie znajduje się - ze wskaźnikiem 87 % - na 3 miejscu w ilości gospodarstw domowych wyposażonych w ciepłą bieżącą wodę
- województwo śląskie znajduje się na 3 miejscu w Polsce w ilości gospodarstw domowych korzystających ze zbiorowego centralnego ogrzewania.
- województwo śląskie plasuje się na 13 miejscu w Polsce w ilości gospodarstw domowych korzystających z indywidualnego centralnego ogrzewania.

Z zestawienia jednak wszystkich danych wynika, że rankingu ogólnokrajowym w pierwszej dziesiątce gmin:

- miejskich i miast w gminach miejsko-wiejskich – nie ma żadnej śląskiej gminy
- wiejskich i wsi w gminach miejsko-wiejskich – ze Śląska na 5 miejscu znajduje się gmina Bestwina, na 7 – Goczałkowice Zdrój, na 10 – Miedźna,
- miejsko-wiejskich – na 10 miejscu znajdziemy gminę Skoczów.

Gmina Świdnik zajmuje pierwsze miejsce w Polsce, gdzie gospodarstwa domowe najlepiej są zaopatrzone w nośniki energii. Wskaźnik w tej gminie jest bliski noty maksymalnej.

W kontekście wyników kontroli NIK, która wykazała brak spójności dokumentów rozwojowych gmin, ze względu na to, że gmina nie posiada „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” wyjaśnione zostały podstawy prawne i zależności, jakie według obowiązującego prawa istnieją pomiędzy poszczególnymi dokumentami.

W województwie śląskim na 167 gmin, 84 gminy posiada omawiany dokument. Wskaźnik w wysokości 50% stawia Śląsk na 2 miejscu w kraju. Niestety wartość tej pozycji dyskredytuje to, że 53 gminy sporządziło „Projekt założeń...” przed rokiem 2003, co czyni je już mocno nieaktualnymi.

Część szkoleniową rozpoczął **Pan Witold Skorulski** – Centrum Wspierania Projektów Europejskich sp. z o.o. - przedstawiając:

- potencjalne możliwości dofinansowania projektów samorządu gminnego w ramach Narodowej Strategii Spójności
- inne możliwości dofinansowania projektów gminnych
- sposoby finansowania „projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”
- finansowanie inwestycji realizowanych w ramach gminnych projektów energetycznych.

Dobór partnera, który sporządzi właściwą konstrukcję finansową i będzie sprawował opiekę nad prawidłowym wdrażaniem projektu jest jedną z podstawowych decyzji gwarantujących sukces przedsięwzięcia. Ustawa o partnerstwie publiczno - prywatnym pozwala jednostkom samorządu lokalnego na korzystanie z doświadczeń wykwalifikowanych przedsiębiorstw prywatnych dla uzyskania korzyści publicznej.

Pan Piotr Kukla – Fundacja na Rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii -odpowiedział w swoim wystąpieniu na podstawowe pytanie „Jak zbudować dobry plan?”

Przedstawiona została metodologia związana z określeniem zadań gminy w ramach przygotowań do sporządzenia „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”. Zidentyfikowano również problemy, których rozwiązanie pozwala na sprawne, rzeczowe i kompetentne stworzenie podwalin inwentaryzacyjnych, co w znacznym stopniu przyspiesza prace nad sporządzeniem części planistycznej. O wartości tworzonego dokumentu świadczyć będą doświadczenia wybranej do opracowania firmy. Istotnym elementem w procesie opracowania „Projektu założeń...” w fazie wskazania alternatywnych dróg rozwoju gminy jest zindywidualizowanie możliwości na podstawie wszystkich naukowych opracowań dotyczących regionu z uwzględnieniem tendencji, jakie na rynku energetycznym wskazują perspektywę jej rozwoju.

Pan Mariusz Bogacki - Fundacja na Rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii – przedstawił sposoby dywersyfikacji źródeł zaopatrzenia gminy w nośniki energetyczne. Omawiając tematykę odnawialnych technologii energetycznych zapoznał uczestników spotkania z następującymi zagadnieniami:

- Czysta energia – definicja
- Typowe potrzeby energetyczne budynków
- Zastosowania technologii OZE w budynkach
- Przegląd technologii OZE
- Ocena opłacalności – rachunek ekonomiczny
- Źródła finansowania

FEWE współpracując z Ministerstwem Zasobów Naturalnych Kanady przetłumaczyło i wprowadziło na rynek Polski narzędzie pozwalające na obiektywną ocenę opłacalności wprowadzenia na określonym terenie technologii OZE. Jest to narzędzie, które daje możliwość uzyskania czytelnej informacji na temat oferty producenta, który jest zainteresowany wprowadzeniem swojej technologii w określonej gminie. Po wprowadzeniu danych przedstawianych zwykle w ofercie, uzyskamy niezależny wynik, jasny nawet dla tych, którzy z problemami energetycznymi stykają się sporadycznie. Uczestnicy konferencji mieli możliwość zapoznania się z modułami tego narzędzia.

Pani Halina Lis – Bank Ochrony Środowiska S.A. – wskazała na istotne elementy montażu finansowego, jako niezbędnego elementu każdej inwestycji. Doświadczenia Banku w finansowaniu projektów dotyczących alternatywnych źródeł energii, stawiają tę instytucję na czele instytucji finansowych w kraju, które współfinansują projekty proekologiczne. Pozwala to na pomoc samorządom lokalnym w realizacji projektów przy pomocy nie tylko krajowych i unijnych źródeł finansowania, ale również pochodzących z pomocy konkretnych krajów. Bardzo wysoko oceniła postawę samorządowców województwa śląskiego, którzy aktywnie uczestniczą w pozyskiwaniu środków, na rozwój swoich gmin.

Gościem specjalnym szkolenia była Firma HEF – Wytwórnia Kotłów Grzewczych – w której imieniu o najnowocześniejszych technologiach w spalaniu paliw stałych mówił **Pan Piotr Miłoś**. Produkowane przez HEF kotły spełniają wszystkie kryteria standardu energetyczno- ekologicznego. Sprawność energetyczna kotłów spełnia normę unijną i wynosi 82 %. Natomiast bezpieczeństwo ekologiczne potwierdza certyfikat Instytutu Przeróbki Węgla w Zabrze.

Aby odnieść się do roli, jaką ma do spełnienia samorząd gminy w nowej sytuacji energetycznej, która powstaje na skutek liberalizacji rynku energetycznego **Pan Jacek Walski** przedstawił unormowania prawne i zasady obowiązujące w Polsce, wynikające z Dyrektywy Unijnej 2003/54WE.

Uczestnicy konferencji, dzięki przesłanym materiałom, mieli możliwość zapoznania się z ofertą firmy „**IMPET – systemy ekologiczne**” (www.impet.net.pl), oferującej „SŁONECZNE doładowania”.

Uczestnicy Konferencji zostali zaproszeni przez **Pana Przemysława Kowalskiego – PGK System** na zapoznanie się z proekologicznymi rozwiązaniami zastosowanymi na fermie energetycznej w Bawarii. Z rozwiązaniami, jakie oferuje firma **PGK System** - uczestnicy i goście konferencji mogli się zapoznać poprzez materiały ofertowe, które otrzymali podczas rejestracji. Z rozwiązaniami tymi zapoznać się można również na stronie internetowej www.pgkssystem.pl.

W tym miejscu chciałbym podziękować **Pani Iwonie Walskiej-Lukas**, za sprawne prowadzenie konferencji, **Pani Halinie Lis**, **Panom: Witoldowi Skorulskiemu, Piotrowi Kukli, Mariuszowi Bogackiemu, Piotrowi Miłośowi** za ich profesjonalizm i przystępność w przedstawieniu niełatwej tematyki; moim współpracownikom, obsługującym konferencję.

Galerię zdjęć możemy oglądać dzięki **Panu Bogumiłowi Krzysztoniowi** – Zakład Fotograficzny B. Krzysztoń z Opola. (www.gbphoto.opole.pl)

Opracował
Jacek Walski